

Lagmans- och häradshövdingelängder

Lagmansämbetet har funnits sedan lång tid tillbaka. Genom Johan III:s och Gustaf II Adolfs beslut fick endast adelsmän bli lagmän. Lagmannen skötte dock inte arbetet själv - det gjorde en vikare, medan lagmannen tog hand om inkomsterna, lagmansräntan. 1680 bestämde Carl XI att lagmannen var tvungen att göra arbetet själv, och efter 1723 fick även icke adliga bli lagmän.

På ungefär samma sätt fungerade det med häradshövdingeräntan - vikarien gjorde arbetet och häradshövdingen tog pengarna. Däremot var häradshövdingeämbetet inte förbehållet adeln. Även här bestämde Carl XI 1680 att häradshövdingen måste vara bosatt inom domsagan och tjänstgöra själv.

Båda typerna av längder finns i länsräkenskapernas verifikationsband, precis som andra skattelängder. De bakades snart ihop med varandra till en längd, och upphörde som självständig längd cirka 1719.

Den tidigaste lagmans- och häradshövdingelängd som jag hittat, utan att leta särskilt efter just dem, är från 1638. På denna sida finns för närvarande endast sju stycken.